

Michaela MRÁZKOVÁ, *Život za oponou. Příběh divadelního ředitele Pavla Švandy ze Semčic (1825-1891) a jeho ženy herečky Elišky Peškové (1832-1895)*. Diplomová práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, České Budějovice 2010, 124 strany + 52 příloh.

Posudek vedoucí diplomové práce:

Informace o postavách českého divadla 19. století známe většinou z beletristických zpracování nebo z memoárové literatury. Z nich většinou rovněž vycházejí patřičné pasáže syntéz a slovníkových příruček, vybudované převážně z hlavních biografických dat a přehledu divadelního repertoáru. Vysledovat vnitřní souvislosti fungování divadelní společnosti, a to jak v rovině personální, společenské a podnikatelské, je vzhledem k časové vzdálenosti a s ní souvisejícím omezením výpovědi pramenů velmi obtížné a v současném bádání o fenoménu divadla vůbec ne obvyklé. Diplomantka si těchto problémů byla vědoma od samého počátku své práce, přesto od představy podat vybranou divadelní společnost ve všech souvislostech, jež ji činily jedinečnou a konkurenceschopnou, neupustila. Udělala dobře, protože její mnohdy dobrodružná výprava za archivními prameny – řada z nich byla doposavad badatelsky nedotknuta – přinesla skvělé výsledky.

Pomineme-li vřelý vztah diplomantky k fenoménu divadla, který lze rozpoznat, i kdyby se k němu v úvodu nepřihlásila, a který odráží i struktura práce s názvy kapitol imitujícími příznačné „dvoj“ názvy her, k úspěchu ji dovedla především výjimečná schopnost, snad i umění klást si otázky. Již v úvodu (s. 8) jich nabízí celý trs, který nejen předznamenává rozvržení práce, ale ukazuje cestu, jak lze – v nejlepším slova smyslu kulturněhistoricky – přistupovat k dějinám divadla. Další, dílčí otázky provázejí celou práci od začátku až do konce, i když ne vždy jsou vysloveny. Je však přímo hmatatelně patrné, jak právě systémem tázání, svojí zvědavostí, dokázala z pramenů na první pohled nevýmluvných vykřesat originální poznání. K tomu jí velmi napomohla schopnost prameny kombinovat, v jejich řadách nalézat zákonitosti, v zákonitostech zase „ředitelský“ záměr Pavla Švandy atd.

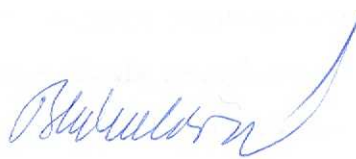
V předkládané práci, nesmírně poctivé a psané s nevídanou pokorou, vyvstane divadelní společnost neznámá; kromě obrazu souhry „ředitelského“ divadelního páru objevíme strategie jednání s úřady, fungování divadelního organismu na cestách, personální politiku společnosti atd. atd. K pozitivům práce patří také diplomantčina snaha zachytit

výsledky svého bádání v tabulkách, mapkách a grafech, zohledňujících gendrové, společenské i geografické aspekty. Dobře vybrané přílohy úspěšně naplněný cíl dotvrzují.

Práce slečny Mrázkové je v mnoha ohledech výjimečná a jistě si zaslouží, aby její výsledky vešly v širší známost. Po drobných stylistických úpravách (a doplnění chybějících čárek) by to neměl být problém.

Diplomantka jednoznačně prokázala, že ovládá zásady historikovy práce, proto její práci s potěšením hodnotím stupněm

v ý b o r n ě.

V Českých Budějovicích 31. ledna 2010

doc. Dagmar Blümlová, CSc.